Zalecenia w sprawie kontaktu z klientami urzędów pracy przy realizacji zadań

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Data publikacji: 17.03.2020 Data modyfikacji: 19.03.2020

Mając na uwadze stan zagrożenia epidemicznego, zwracam się do Państwa z prośbą o ograniczenie bezpośrednich (osobistych) kontaktów pracowników urzędów z osobami zarejestrowanymi oraz pracodawcami, a także osób zarejestrowanych z pracodawcami.

Bardzo proszę i polecam kadrze kierowniczej urzędów niezwłoczne przekazywanie pracownikom i klientom urzędów pracy wszystkich informacji związanych z problemami wynikającymi z rozprzestrzenianiem się koronawirusa SARS-CoV-2.

W odpowiedzi na Państwu pytania dotyczące bezrobotnych, którzy nie będą mogił uczestniczyć w szkoleniu z powodu opieki nad zdrowym dzieckiem z powodu zamknięcia placówek oświatowych, to nie mają do nich zastosowania przepisy Kodeksu pracy. Osoby bezrobotne odbywające szkolenie nie są tez objęte ubezpieczeniem chorobowym,
a w związku z tym nie przysługuje im zasiłek opiekuńczy ani dodatkowy zasiłek opiekuńczy z tytułu opieki nad zdrowym dzieckiem do lat 8.

Jednakże w opinii Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej nieobecność osoby bezrobotnej szkoleniu z powodu konieczności sprawowania osobistej opieki nad zdrowym
dzieckiem wynikającej z zamknięcia placówek oświatowych należy uznać za usprawiedliwioną.

Biorąc też pod uwagę wyjątkową sytuację należy zaznaczyć, że w przypadku usprawiedliwienia nieobecności na szkoleniu, spowodowanej konieczności sprawowania osobistej opieki nad zdrowym dzieckiem do lat 8, za okres tej nieobecności będzie przysługiwało stypendium.

A zatem w przypadku, kiedy szkoła lub przedszkole jest nieczynne i nie zapewnia opieki nad dziećmi powodu zagrożenia koronawirusem, do usprawiedliwienia nieobecności bezrobotnego, który sprawować będzie opiekę nad dzieckiem, bezrobotny powinien złożyć urzędowi pracy oświadczenie o konieczności sprawowania opieki nad zdrowym dzieckiem, analogicznie jak pracownik 32 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 15 maja 1996 r. w sprawie sposobu usprawiedliwiania nieobecności w pracy oraz udzielania pracownikom zwolnień od pracy (Dz. U. z 2014 r. poz. 1632). Uczestnik szkolenia powinien też powiadomić instytucję szkoleniową o swojej nieobecności w związku ze sprawowaniem opieki nad dzieckiem W celu zminimalizowania ryzyka rozprzestrzeniania się koronawirusa zalecam Państwu korzystanie z przepisów umożliwiających zdalną komunikację z osobami zarejestrowanymi (np. art. 34a ust. 3ab ustawy o promocji. zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, 18 rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy).

Odnosząc się do sytuacji osób bezrobotnych skierowanych do wykonywania prac społecznie użytecznych przedstawiam następujące stanowisko.

Z uwagi na to, że osoby bezrobotne wykonujące prace społecznie użyteczne nie są pracownikami, nie mają do nich zastosowania przepisy Kodeksu pracy. W przypadku, gdy osoby te nie będą uczestniczyć w pracach społecznie użytecznych z powodu konieczności sprawowania opieki nad zdrowym dzieckiem do lat 8 z powodu zamknięcia placówek oświatowych,
w związku z rozprzestrzeniającym się koronawirusem, nie będzie im przysługiwał zasiłek opiekuńczy, ani dodatkowy zasiłek opiekuńczy z tytułu opieki nad zdrowym dzieckiem do
lat 8 wynikający z ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.

Pragnę zaznaczyć, że osoba wykonująca prace społecznie użyteczne jest objęta ubezpieczeniem zdrowotnym (z tytułu posiadania statusu osoby bezrobotnej) oraz ubezpieczeniem wypadkowym zgodnie z art. 2 ust.1 pkt 14 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o zaopatrzeniu z tytułu wypadków lub chorób zawodowych powstałych w szczególnych okolicznościach (Dz. U. z 2013 r. poz. 737, z 2018 r, poz. 2245).

Niezależnie od tego w opinii Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej nieobecność osoby bezrobotnej przy wykonywaniu prac społecznie użytecznych z powodu konieczności sprawowania osobistej opieki nad zdrowym dzieckiem wynikającej z zamknięcia placówek oświatowych w związku z rozprzestrzeniającym się koronawirusem należy uznać za nieobecność usprawiedliwioną. Przy czym w tej sytuacji, zgodnie z art. 73a ust. 4 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2019 r. poz. 1482 z późn. zm.) świadczenie za prace społecznie użyteczne nie przysługuje.

A zatem w przypadku, kiedy szkoła lub przedszkole jest nieczynne i nie zapewnia opieki nad dziećmi z powodu zagrożenia koronawirusem, do usprawiedliwienia nieobecności bezrobotnego, który sprawować będzie opiekę nad dzieckiem, bezrobotny powinien złożyć organizatorowi prac społecznie użytecznych oświadczenie o konieczności sprawowania opieki nad zdrowym dzieckiem, analogicznie jak pracownik - 3 pkt.3 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 15 maja 1996 r. w sprawie sposobu Usprawiedliwiania nieobecności w pracy oraz udzielania pracownikom zwolnień od pracy (Dz. U. 2014 r. poz. 1632).

Zalecam też proponowanie pracodawcom, osobom zarejestrowanym oraz osobom, które zamierzają się zarejestrować, jako bezrobotne, korzystanie z komunikacji zdalnej i usług elektronicznych udostępnianych przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej (https://www.praca.gov.pl), w szczególności poprzez rozpowszechnienie informacji o takiej możliwości na swoich stronach internetowych, na tablicach informacyjnych w siedzibie urzędu itd. Pracodawcy za pomocą serwisu praca.gov.pl mają zapewnioną możliwość komunikacji ze wszystkimi urzędami wojewódzkimi, wojewódzkimi urzędami pracy i powiatowymi urzędami pracy. W szczególności w sposób elektroniczny mogą przekazywać informacje o ofertach pracy, staży i praktyk zawodowych, a także składać wnioski o zawarcie umowy o zorganizowanie stażu.

Praca.gov.pl zapewnia również obsługę podmiotów ubiegających się o zatrudnianie cudzoziemców na terytorium RP. Pracodawcy w sposób elektroniczny mogą wnosić:

- Wnioski dotyczące zezwoleń na pracę cudzoziemca,
- Wnioski dotycząca zezwoleń na pracę sezonową cudzoziemca,
- Oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi,

a także wypełniać obowiązki informacyjne związane z przekazywaniem powiadomień o podjęciu, niepodjęciu lub zakończeniu pracy przez cudzoziemca.

Pracodawcy, którzy wniosą wnioski lub oświadczenia wraz z wymaganymi załącznikami opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym lub profilem zaufanym, nie będą musieli stawiać się w urzędzie. Egzemplarz papierowy, w przypadka gdy przepisy przewidują jego wydanie może być wysłany pocztą. Jednocześnie informujemy, że osoby które nie dysponują profilem zaufanym, a posiadają dostęp do konta elektronicznego w banku, mają możliwość potwierdzenia swojej tożsamości i założenia profilu zaufanego bez konieczności wizyty w punkcie potwierdzającym. Szczegółowe informacje w tym zakresie na stronie https://pz.gov.pl.

Praca.gov.pl zapewnia także obsługę podmiotów ubiegających się o wpis, zmianę danych, zawieszenie lub wznowienie działalności, wykreślenie z Rejestru Podmiotów Prowadzących Agencje Zatrudnienia (KRAZ) oraz Rejestru Instytucji Szkoleniowych (RIS). W tej sytuacji, w przypadku wniosków wraz z załącznikami opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym lub profilem zaufanym, podmioty

są obsługiwane w sposób w pełni elektroniczny. Podmiot otrzyma zwrotnie decyzję administracyjną wydaną w postaci elektronicznej, a wprowadzone lub zaktualizowane dane opublikowane zostaną na stronie Systemu Teleinformatycznego Obsługi Rejestrów PSZ https://stor.praca.gov.pl.

Pracodawcy, podmioty ubiegające się o powierzenie lub powierzające wykonywanie pracy cudzoziemcom, mają możliwość zapoznania się *z* informacjami dotyczącymi usług i form wsparcia świadczonymi na ich rzecz przez urzędy pracy, a także z zasadami zatrudniania cudzoziemców i z danymi kontaktowymi do poszczególnych urzędów pracy w ramach Wortalu PSZ (https://psz.praca.gov.pl. Aktualne oferty pracy, staży i praktyk zawodowych, zgłaszane przez pracodawców do urzędów pracy i Ochotniczych Hufców Pracy publikowane są w ramach Centralnej Bazy Ofert Pracy (https://oferty.praca.gov.pl).

Na zakończenie, mając na uwadze ogłoszony przez Ministra Zdrowia stan epidemiczny, rekomenduję Państwu uznawanie ww. stanu jako okoliczności stanowiącej uzasadnioną przyczynę niestawiennictwa bezrobotnego w powiatowym urzędzie pracy w wyznaczonym przez urząd terminie w celu przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy proponowanej przez urząd lub w innym celu wynikającym z ustawy i określonym przez urząd pracy, w tym potwierdzenia gotowości do podjęcia pracy, a także uzasadnioną przyczynę odmowy przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy określonej w ustawie.

W związku z powyższą rekomendacją należy uznać, że w przypadku gdy bezrobotni i poszukujący pracy spełniający wymagania określone w ofercie pracy nie przyjmują propozycji pracy, powiatowy urząd pracy nie ma możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych pracodawcy. Powinno to znaleźć wyraz w informacji starosty nt. możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych pracodawcy (o ile podmiot składający ofertę wskazał na potrzebę uzyskania takiej informacji).

Ponadto wyrażam opinię, że występujące w konkretnym przypadku realne zagrożenie związane ze stanem epidemicznym może być uznane za uzasadnioną przyczynę niewyrażenia zgody na skierowanie kandydatów przez powiatowy urząd pracy lub nieprzyjęcie ich do pracy przez podmiot składający ofertę pracy w celu uzyskania informacji starosty o braku możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych pracodawcy. To również powinno znaleźć wyraz w treści informacji starosty.